

**Zápisnica zo 42. zasadnutia výboru Snemu SAV,
ktoré sa uskutočnilo 13. augusta 2024 od 13:00 hod. videokonferenčne**

Prítomní: D. Antolová, J. Gálik, K. Gmucová, V. Hvozdíková, M. Kadúc, A. Kalistová, Ľ. Kľučár, K. Nemoga, R. Passia

Program:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu zasadnutia
3. Kontrola správnosti zápisnice
4. Informácie o zasadnutí P SAV
5. Príprava zasadnutia Snemu SAV
6. Rôzne
7. Záver

K bodu 1

Predseda snemu SAV Ľ. Kľučár otvoril zasadnutie výboru o 13:00 hod. Za zapisovateľku bola určená D. Antolová, za overovateľa R. Passia.

K bodu 2

Program zasadnutia výboru snemu bol schválený.

K bodu 3

Zápisnica zo 41. zasadnutia výboru snemu bola schválená bez pripomienok.

K bodu 4

Z informácií o 35. zasadnutí P SAV, ktoré podala D. Antolová, vyberáme:

V rámci kontroly plnenia uznesení predniesla N. Kovaničová, riaditeľka Centra spoločných činností SAV, v. v. i., informáciu o činnosti centra. Prezentovala stav plnenia cieľov naplánovaných na druhý kvartál 2024 a plány na tretí kvartál. Základným cieľom pre centrálny aparát bolo vydanie smerníc. Keďže v centre prebiehal audit, ktorý skončil až v júni, vydanie smerníc sa posunulo na tretí kvartál, aby do nich mohli zapracovať výstupy z auditu. Ekonomiku centra centralizovali pod jedno ekonomické oddelenie, priebežne odstraňujú nálezy vládneho auditu a dokončujú katalóg rizík. V rámci THS ústavov spoločenských vied SAV boli definované kompetencie na strane THS a klientov, vytvorili vlastný intranet, do ktorého majú prístup riaditelia 3. OV a kde dopĺňajú metodické usmernenia. Prebiehajú rokovania o delimitácii správy niektorých budov patriacich pod THS na Správu účelových zariadení SAV, čo by podľa N. Kovaničovej zefektívnilo činnosť THS. Na SÚZ SAV pripravujú audit zmluvných vzťahov a budú definovať rozsah služieb pre ústavy v areáli SAV. Výpočtové stredisko SAV rozbehlo tri verejné obstarávania (VO) v rámci projektu Perún. Prvé by malo byť ukončené do 19. 8. 2024. P. Šajgalík zdôraznil, že sa jedná o prioritu a VO by malo byť určite ukončené podľa plánu. VS SAV podalo projekt zameraný na kybernetickú bezpečnosť. Keďže SAV bola Národným bezpečnostným úradom vyhodnotená ako riziková z pohľadu možných kybernetických útokov, je potrebné prikladať tejto otázke primeranú dôležitosť. V pláne majú pripraviť kurzy bezpečnostného manažmentu pre organizácie SAV. V rámci činnosti kongresových centier pracujú na

kvalite a rozvoji personálu, v Smoleniciach organizujú viaceré podujatia a prebieha VO na výmenu nábytku v izbách, čo by malo prilákať aj náročnejších klientov. Cieľom je zvýšiť obsadenosť a tržby, čo sa už v oboch zariadeniach darí.

Keďže obchodná spoločnosť, ktorá mala záujem o odkúpenie nehnuteľného majetku v katastrálnom území Bratislava - Staré Mesto, odstúpila od uzatvorenia zmluvy, P SAV sa rozhodlo pozastaviť činnosti smerujúce k predaju nehnuteľnosti. Bude potrebné zvážiť, či nehnuteľnosť rekonštruovať alebo predať. Splnenie uznesenia o vypísaní výberových konaní na miesto riaditeľov/riaditeľiek viacerých ústavov bolo posunuté na ďalšie zasadnutie P SAV. Augustové termíny súvisiace s výberovými konaniami z časových dôvodov nevyhovovali aj samotným ústavom. Posunuté bolo aj splnenie uznesenia, ktoré ukladá pripraviť stanovisko ad hoc komisie k odvolaniu Dr. Žitňana proti rozhodnutiu Etickej komisie SAV a predložiť ho na rokovanie P SAV.

V rámci ekonomických a rozpočtových otázok schválilo predsedníctvo kompenzáciu nákladov trom ústavom, ktoré sa zúčastnia na výstave Agrokomplex. Bolo schválené dofinancovanie nákladov na teplo a TUV organizácií do výšky 100 % nákladov. Schválené boli ďalej úpravy rozpočtu SAV a viacerých organizácií SAV, pričom sa jednalo najmä o súhlas organizáciám s nadobudnutím majetku, s úpravou inštitucionálnej formy podpory (IFP), zámenou prostriedkov z kategórie 630 na 700 a s presunmi finančných prostriedkov. Diskutovaných bolo viacero bodov, napríklad kompenzácia nájmu pre Ústav vied o zemi SAV, v. v. i., vo výške 35 % dokladovanej výšky nájmu určenej na základe prieskumu. F. Simančík zdôraznil, že je potrebné ústavom príjmy na nájom kompenzovať podľa aktuálnych trhových cien a nie podľa fixne stanovenej ceny, čo by bolo pre ústavy demotivujúce. I. Budinská objasnila, že hodnota 35 % dokladovanej výšky nájmu bola stanovená na základe toho, že organizácie odvádzajú časť príjmov z prenájmu na Úrad SAV a časť zaplatia ako daň z príjmu. Ďalej bolo uvedené, že ústavy si môžu žiadať zálohy na rozpočet na financovanie nákladov projektu Štipendia pre excelentných výskumníkov a výskumníčky R2-R4. Zálohy budú splatné do septembra 2025, ale P SAV nevidí problém posunúť splatnosť v prípade, že sa refundácie z VAIA oneskoria. P. Šajgalík aj ďalší členovia P SAV sa zhodli na tom, že ústavy by pri prostriedkoch z projektov VEGA, IMPULZ a pod. nemali využívať možnosť zámeny prostriedkov z KTG 630 na KTG 700 formou žiadosti na predsedníctvo. Aj keď P SAV tieto žiadosti podľa svojich možností schvaľuje, vyčerpá tým všetky prostriedky určené na KTG 700 a nemá možnosť ich použiť inak. Ústavy by preto mali čo najviac využívať možnosť odpisovania zakúpených prístrojov, čo im umožní nákup aj drahšieho vybavenia a P SAV by malo odporučiť riaditeľom tento spôsob financovania. K. Marhold upozornil, že niektoré prístroje sa za dva alebo tri roky trvania projektu VEGA nedajú odpísať a v prípade APVV je potrebné odpisy napláňovať aj v rozpočte a je potrebné túto informáciu tlmočiť ústavom. V tomto bode P SAV súhlasilo aj so zmenou rozpisu limitu počtu zamestnancov pre Arborétum Mlyňany, organizačnú zložku ÚEL SAV, v. v. i., vo výške 36 zamestnancov presunom z ÚEL do arboréta a s presunom prislúchajúceho rozpočtu v KTG 610 a 620. T. Podolinská sa opýtala, či a kedy sa budú prehodnocovať limity počtu zamestnancov a či sa bude meniť metodika výkonového financovania. P. Samuely pripomenul, že zásady výkonového financovania na rok 2025 a 2026 sú schválené a platné, opätovné otvorenie zásad je možné, ale uprednostnil by ich použitie v schválenej podobe. Oddelenia vied majú zároveň možnosť vykonať menšie zmeny v rámci úpravy metodík výkonového financovania, čo je plne v ich kompetencii. F. Simančík zdôraznil, že je potrebné uzatvoriť výkonové financovanie čo najskôr, pričom aktuálne tvorí 30 % rozpočtu organizácií a ak budeme pokračovať v rozbehnutom systéme bude tvoriť o 5 % viac a do budúca sa priblížime k hodnote 50 %.

Návrh zásad návrhu rozdelenia a rozpočtu akadémie na rok 2025 predstavil J. Koppel. Upozornil najmä na zmeny, ktoré v dokumente navrhujú. Ešte nie je známe, ako budú uvoľnené prostriedky na výkonnostné zmluvy od úradu vlády, preto sa v dokumente využívajú skôr všeobecné formulácie. V budúcom roku sa nebudú podporovať projekty „Seal of excellence“, pretože tie by mali byť podporené z Plánu obnovy. Navrhuje sa, aby zvýšenie miezd z neúčelových prostriedkov bolo plne v kompetencii štatutára, čo zodpovedá filozofii v. v. i. Zmeny štatutári len ohlásia na ETO Ú SAV. V rámci Fondu P SAV bude možné prideliť odmeny aj členom poradných orgánov P SAV. Z predchádzajúcich diskusií a po pripomienkovaní radou riaditeľov vyplynula potreba diskusie o tvorbe aktualizáčnej zložky rozpočtu. Zarátať by sa do nej mali buď všetky zdroje, vrátane vnútorných, alebo by do nej vnútorné zdroje nemali byť zarátané, prípadne bude zarátaný len fond Štefana Schwarza, čo však podľa J. Koppela nie je systémové. P. Šajgalík sa vyjadril, že z akademického hľadiska by sa mali ústavy odmeňovať za získanie externých zdrojov (európskych a pod.) a nie za to, že získali prostriedky z rozpočtu SAV. Po diskusii M. Radvanský navrhol, aby sa vnútorné súťažné zdroje zarátavali do aktualizáčnej zložky v plnej výške do výšky stanovených limitov a tarifných plátov. Tento návrh bol hlasovaním schválený.

Na návrh rady riaditeľov bolo schválené aj zohľadnenie výkonovej odmeny za akreditáciu v roku 2023 v historickej zložke rozpočtu mzdových prostriedkov inštitúcie. V ďalšom priebehu diskusie sa P SAV venovalo limitom počtu zamestnancov, pričom v dokumente je návrh použiť limity schválené na rok 2024. J. Koppel si z časového hľadiska nevie predstaviť, že by sa limity menili a podľa toho sa vypočítal rozpočet na rok 2025. Zmena spôsobu určovania limitov je na dlhšiu diskusiu, postupne by sa však malo smerovať k systemizovaným miestam. Predsedníctvo schválilo dokument s pripomienkami a dokument bude predložený na rokovanie snemu.

Priority investičného zásobníka prezentoval M. Radvanský. Zoznam investícií je stále otvorený na dopĺňanie. Identifikované boli investície, ktoré považujú za prioritné a realizovateľné v roku 2024. Pripomenul, že sa jedná o nadobudnutie majetku, preto je potrebné, aby ústavy žiadali o súhlas zakladateľa. Investície sa budú riešiť podľa štádia pripravenosti, ak bude mať ústav pripravené podklady, dostane financie, ktoré budú účelovo viazané. J. Koppel pripomenul, že schválené aktivity sa musia realizovať do konca roka 2024. Predsedníctvo schválilo aj rozpis výkonnostných zmlúv na rok 2024 a indikatívny rozpis na roky 2025 a 2026. V prípade centra CEMEA sa financie za výkonnostné zmluvy nebudú riešiť výpočtom, centrum dostane spolu 400 000 Eur na celé obdobie. Ústavy dostanú financie určené na výkonnostné zmluvy v dvanástinách, v auguste bude uvoľnených osem dvanástin, ale na základe žiadosti je možné uvoľniť aj viac prostriedkov. Schválený bol cenník CSC SAV, v. v. i., Výpočtového strediska SAV. Výpočtové stredisko robí aktuálne väčšinu úkonov pre inštitúcie SAV zadarmo, niekedy však robí aj činnosti navyše. Cenník je určený aj pre externé inštitúcie, ktoré spolupracujú so SAV. K cenníku mala pripomienky rada riaditeľov, najmä v zmysle prehodnotenia výšky cien a možných zliav pre ústavy SAV. Keďže však predsedníctvo ani výpočtové stredisko nevedeli ako pripomienky v cenníku interpretovať, predložili materiál v pôvodnej podobe.

V diskusii výboru snemu k tomuto bodu K. Nemoga uviedol, že sa niekedy stáva, že podklady k bodom riešeným na Ekonomickej komisii SAV dostávajú jej členovia neskoro a nemajú možnosť dostatočne sa pripraviť. Podklady by preto mali byť predložené členom komisie v dostatočnom predstihu.

P SAV schválilo pristúpenie Centra experimentálnej medicíny SAV, v. v. i., a Centra biovied SAV, v. v. i., k procesu implementácie HRS4R v SAV a právo používať logo „HR Excellence in Research“, predfinancovanie projektov programu Postdoktgrant na rok 2024 a dodatok k výzve na

predkladanie žiadostí v rámci Programu grantov pre doktorandov, ktorým sa dopĺňa právo poberateľov štipendia pre excelentných PhD. študentov a študentky (R1) uchádzať sa a dostať „doktgrant“. V prípade úspechu budú ich projekty financované mimo schémy „Early stage grants“ Plánu obnovy.

P SAV schválilo Ústavu vied o Zemi SAV, v. v. i., RNDr. Antona Krištína, DrSc. za garanta SAV v študijnom odbore Ekologické a environmentálne vedy na obdobie 2 rokov a udelilo Čestnú plaketu SAV Dionýza Blaškoviča za zásluhy v biologických vedách RNDr. Jánovi Kormancovi, DrSc.

Predsedníctvo ďalej schválilo vymenovanie N. Žilku za riaditeľa Neuroimunologického ústavu SAV, v. v. i. P. Šajgalík pripomenul, že je to ústav, ktorý má kvalitný základný aj aplikovaný výskum a získava aj externé finančné zdroje. Kandidát vo svojej prezentácii uviedol, že ústav má spoluprácu s komerčnou sférou a sú v úzkom kontakte aj s klinickou praxou a pacientmi. Vymenované boli členky dvoch komisií VEGA, doc. RNDr. Zuzana Gažová, DrSc., za členku komisie VEGA č. 3 pre chemické vedy, chemické inžinierstvo a biotechnológie a Ing. Lucia Ivaničová, PhD., za členku komisie VEGA č. 6 pre stavebné inžinierstvo (stavebníctvo, dopravu a geodéziu) a environmentálne inžinierstvo vrátane baníctva, hutníctva a vodohospodárskych vied. Za externú členku Dozornej rady CSČ SAV, v. v. i., na funkčné obdobie 2024 – 2025 bola vymenovaná Mgr. Barbora Lukáčová.

V bode rôzne navrhla Ľ. Lacinová vytvorenie pracovnej skupiny pre Bytovú komisiu SAV, ktorej cieľom by malo byť zefektívnenie činnosti a nastavenie kompetencií komisie. Z. Panczová je zodpovedná za ubytovanie zahraničných hostí, preto by ich činnosť mala byť zjednotená. H. Krejča má v pláne zmeniť bytovú politiku SAV, lebo akadémia má nevyužitú priestory, ktoré by mohli mať komerčný prínos a vznikla aj myšlienka vytvoriť z priestorov v Devínskej Novej Vsi stabilizačné byty a internát. Ľ. Kľučár pripomenul, že 19. 9. 2024 sa koná zasadnutie Snemu SAV a že už je k dispozícii predbežný harmonogram volieb kandidáta na predsedu a kandidátov na členov P SAV na obdobie 2025 – 2029. M. Morovics upozornil na problematiku Redakčnej rady VEDY a korektnosti vydavateľských postupov. P. Šajgalík doplnil, že je to veľmi dôležitá otázka, je dôležité oddeliť vedecké publikácie, ktoré musia spĺňať určitú kvalitu a komerčné publikácie. Možnosťou je zmena štatútu, podľa ktorej by redakčnú radu alebo aspoň jej predsedu menovalo predsedníctvo alebo predseda SAV. Riešenie tejto problematiky bolo odsunuté na september.

K bodu 5

Ľ. Kľučár predstavil návrh program zasadnutia snemu, ktoré sa uskutoční 19. septembra 2024:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu zasadnutia
3. Voľba pracovných komisií (mandátovej a návrhovej), zapisovateľa a overovateľa
4. Kontrola plnenia uznesení Snemu SAV a kontrola správnosti zápisnice
5. Informácia o aktuálnej situácii v SAV
6. Prerokovanie a schvaľovanie Dodatku č. 6 k štatútu SAV
7. Prerokovanie a schvaľovanie Zásad odmeňovania členov P SAV
8. Prerokovanie a schvaľovanie Zásad návrhu a rozdelenia rozpočtu akadémie na rok 2025
9. Prerokovanie a schvaľovanie Harmonogramu volieb kandidátov na predsedu SAV a členov Predsedníctva SAV vo funkčnom období 2025 – 2029
10. Rôzne
11. Záver

Po krátkej diskusii výbor program v navrhutej podobe schválil. Za zapisovateľa zápisnice zo zasadnutia snemu bol navrhnutý R. Passia, za overovateľku K. Gmucová, za predsedu mandátovej komisie M. Kadúc a členky D. Antolová a V. Hvozdíková, za predsedu návrhovej komisie výbor navrhol J. Gálika a za jej členov A. Kalistovú a K. Nemogu.

Opätovne sa diskutovalo o otázke, či a ako bude počas zasadnutí snemu oddelený priestor pre pozvaných hostí (napr. riaditeľov) v aule SAV, čo by malo zjednodušiť rátanie hlasov pri hlasovaní. Výbor sa zhodol na potrebe jasne oddeliť členov snemu s hlasovacím právom od ostatných prítomných. K. Gmucová navrhla, aby členovia jednotlivých komôr dostali pri prezentácii farebne rozlíšené kartičky. Návrh kartičiek a približnú cenu pripraví a zistí A. Kalistová.

Ľ. Kľučár pošle členom snemu návrh Zásad návrhu rozdelenia a rozpočtu akadémie na rok 2025, termín na pripomienkovanie bude, podobne ako v prípade predchádzajúcich dvoch dokumentov, do 10. 9. 2024. Zároveň ho zverejní na webovej stránke snemu. Pripomenul, že v dokumente Dodatok č. 6 k Štatútu SAV neboli zohľadnené niektoré pripomienky rady riaditeľov, aj keď bolo uvedené, že ich P SAV akceptovalo. Je potrebné požiadať predsedníctvo o vysvetlenie, prípadne dať tieto pripomienky ako pozmeňujúci návrh na zasadnutí snemu.

V najbližších dňoch pošle predseda snemu predsedom vedeckých rád informáciu o voľbách predsedu a členov predsedníctva a o návrhu harmonogramu volieb.

K. Nemoga pripomenul, že voľbám treba prikladať primeranú pozornosť, lebo spôsob volieb sa zmenil, volí sa najprv predseda SAV. Plánuje sa napríklad, že predseda predstaví svoj tím, ale ešte nie je úplne jasné, ako to bude prebiehať a mali by sa preto ujasniť pravidlá. Ľ. Kľučár uviedol, že základné pravidlá sú uvedené v platnom volebnom poriadku snemu a tieto otázky sa budú riešiť najmä pri príprave volebného snemu a že až zvolený kandidát na predsedu bude navrhovať svoj tím. Samozrejme je na kandidátoch na predsedu, či už pri svojej prezentácii na voľbách predstavia potenciálnych členov predsedníctva, s ktorými by chceli spolupracovať. Podľa K. Nemogu bude potrebné sa tomu venovať podrobnejšie a nebude stačiť jedno zasadnutie výboru, na ktorom sa všetko pripraví.

K bodu 6

V bode rôzne Ľ. Kľučár pripomenul, že na májovom zasadnutí výboru sa dohodlo pozvať nového predsedu Úradu SAV na niektoré zo zasadnutí výboru snemu. Výbor poveril Ľ. Kľučára pozvať H. Krejču na zasadnutie výboru, ktoré sa bude konať 16. 9. 2024. Zároveň bolo spomenuté, že zápisnice z rokovania Vedeckej rady SAV nie sú vždy posielané všetkým členom výboru snemu. Adresár mailových adries by sa mal zjednotiť tak, aby boli zápisnice vždy zasielané celému snemu.

K bodu 7

Ľ. Kľučár poďakoval všetkým za účasť a ukončil zasadnutie výboru snemu o 15:45 hod.

V Bratislave, dňa 23. augusta 2024

Zapísala: D. Antolová

Overil: R. Passia

Ľuboš Kľučár
predseda Snemu SAV